

پدیدآورنده: لطیفی، حکیم، ۱۳۴۴.
عنوان: حکومت تنوکرسی، یا ولایت فقیه.
تکرار نام پدیدآورنده: سید حکیم لطیفی.
مشخصات نشر: قم: آکرام، ۱۳۹۱
شابک:
ISBN:978-600-6266-24-4
مشخصات ظاهری: ۲۱۶ص.
فهرست‌نویس بر اساس اطلاعات فیبا.
یادداشت: کتابنامه: ص. (۲۱۱) - ۲۱۶: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع: ولایت فقیه.
موضوع: اسلام و دولت.
موضوع: اسلام و سیاست.
موضوع: رهبری (اسلام)
رده‌ی کنگره، ۱۳۹۱، ج ۸، ۲۹۷/۴۵
BP ۲۳۳۸ / ۶
شماره‌ی مدرک: ۲۳۱۸۷۹۶
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۵

کتابست تنوکرسی

پایان فقیه

مؤلف: دکتر سید حکیم لطیفی

ناشر: انتشارات آکرام

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر ○ صحافی: قدس ○ چاپ: نگین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۶۶-۲۴-۴

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

• • •

مرکز پخش: قم

خیابان معلم، معلم ۱۰، فرعی اول (سمت راست)، پلاک ۲۱، تلفن: ۰۲۵۱۷۷۳۷۱۰۲

فروشگاه: قم

خیابان صفاییه، کوی ۲۴ (ممتاز)، پلاک ۶۵، تلفن: ۰۲۵۱۷۷۳۱۲۶۳

حکومت شوکری

با ولایت فقیه

www.ketab.ir

دکتر حسین کیم پور

فهرست مطالب

پیش‌گفتار ۱۱

گفتار اول: زعامت و رهبری سیاسی جامعه

زعامت و رهبری سیاسی جامعه در عصر غیبت ۱۷

دیدگاه اهل سنت و امامیه درباره زعامت و رهبری سیاسی جامعه

چيست؟ ۱۹

ادله اثبات ولی فقیه در عصر غیبت کدام است؟ ۳۵

نظریه ولایت فقیه از چه زمانی در بین فقهای شیعه مطرح شده است؟ ۴۶

چرا به ولایت فقیه نیازمندیم؟ ۵۳

شورای رهبری یا فقیه جامع الشرایط، کدام یک؟ ۵۹

آیا اسلام شکل خاصی برای حکومت تعیین کرده یا آن را به عهده مردم نهاده

است؟ ۶۲

آیا جامعه مدنی با حکومت اسلامی و نظام ولایت فقیه سازگار است؟ ۶۵

- ◆ آیا نظام حکومتی بر مبنای ولایت فقیه، برای تحقق بایدها و نبایدها الزامی است؟ یا برای تحقق اخلاق فاضله و اعتقادات صحیح؟ ۶۷
- ◆ ولایت داشتن فقیه بر نخبگان جامعه امری نامعقول است و هیچ انسان عاقلی به قیم بودن دیگران بر خود رأی نمی دهد؟ ۶۹

گفتار دوم: ولایت مطلقه فقیه

- ◆ ولایت مطلقه برای فقیه به چه معناست؟ ۷۵
- ◆ آیا معصوم نبودن ولی فقیه ولایت مطلقه او را رد نمی کند؟ ۷۹
- ◆ آیا رهبری می تواند با ولایت مطلقه اش در زندگی شخصی افراد دخالت کند؟ ۸۱
- ◆ وقتی ما قائل به ولایت مطلقه فقیه هستیم، شورای نگهبان چه جایگاهی دارد؟ ۸۳
- ◆ لازمه ولایت مطلقه فقیه، انحصار قدرت در دست یک نفر است، آیا این انحصار، منجر به استبداد نمی شود؟ ۸۵
- ◆ آیا ولایت مطلقه، ولایت بی حد و حصر بر جان و مال و ناموس مردم است؟ ۹۲
- ◆ آزادی حق انسان هاست، آیا ولی فقیه می تواند این حق را از آنان سلب کند؟ ۹۵
- ◆ وقتی می گوییم ولایت فقیه یعنی نپذیرفتن ولایت غیر فقیه، چرا؟ ۹۹
- ◆ ولایت فقیه یعنی انحصار رهبری در روحانیت و انحصار طلبی خصوصیتی
- نکته ها و مسائل ۱۰۲

- ◊ اداره جامعه با مدیریت علمی ممکن است، آیا مدیریت فقهی می‌تواند کشور را اداره کند؟ ۱۰۵
- ◊ مسلمانان به حکم وظیفه شرعی، خود را ملزم به اطاعت از ولی فقیه می‌دانند، اما لزوم اطاعت از وی را برای غیر مسلمانان چگونه توجیه می‌کنید؟ ۱۰۸
- ◊ وارد شدن عالمان و فقیهان در امر سیاست و حکومت سبب می‌شود که آنان نتوانند وظیفه هدایت علمی و معنوی مردم را انجام دهند. ۱۱۰
- ◊ فرق ولایت ملاغوتی با ولایت فقیه در چیست؟ ۱۱۳
- ◊ برخی می‌گویند: ولایت برای فقیه جامع‌الشرایط همان وکالت است؛ تفاوت ولایت با وکالت چیست؟ ۱۱۶

گفتار سوم: ولایت و جمهوریت

- ◊ بین سه نوع نظام سیاسی فرد سالار، مردم سالار و ولایت فقیه چه تفاوت ریشه‌ای وجود دارد؟ ۱۲۱
- ◊ معایب نظام دموکراسی و انتقادهای عمومی بر آن چیست؟ ۱۲۴
- ◊ آیا دموکراسی با ولایت فقیه سازگاری دارد؟ ۱۳۱
- ◊ آیا ولایت فقیه با «جمهوری» سازگار است، زیرا لازمه جمهوری، حق رأی داشتن مردم، و لازمه ولایت داشتن فقیه، محجوریت مردم و رشد و بلوغ اجتماعی نداشتن آنان است؟ ۱۳۴
- ◊ تفاوت ولایت بر محجوران با جامعه خردمندان چیست؟ ۱۳۷
- ◊ ما می‌گوییم: جمهوری اسلامی مکتبی و مردمی است؛ بین مکتبی و مردمی بودن چگونه جمع می‌شود؟ ۱۳۹

◇ جایگاه اکثریت در نظام اسلامی چیست؟ آیا حکومت دینی را می توان بر اکثریت جامعه تحمیل کرد؟ ۱۴۱

گفتار چهارم: مجلس خبرگان

◇ فلسفه تشکیل مجلس خبرگان چیست؟ ۱۴۷

◇ آیا نمی توان وظایف خبرگان را به خود مردم واگذار نمود، تا آنان رهبر را به طور مسلمیم انتخاب کنند؟ و چرا باید اعضای خبرگان رهبری مجتهد باشند؟ ۱۴۹

◇ آیا مشارکت مردم در انتخابات نشر تعیینی دارد یا تعیینی؟ ۱۵۱

◇ ولی فقیه اعتبارش را از مجلس خبرگان رهبری کسب می کند، در حالی که اعتبار خبرگان از طریق شورای نگهبان است مگر خود این شورا اعتبارش را از رهبر نگرفته است آیا این «دور» نیست؟ ۱۵۳

◇ نظارت خبرگان بر عملکرد ولایت فقیه چگونه صورت می گیرد؟ ۱۵۷

◇ نظریه انتصاب به چه معناست و مردم بر اساس آن چه نقشی در حکومت اسلامی دارند؟ ۱۵۹

◇ آیا تعیین خبرگان از راه انتخابات، خروج از مبنای انتصاب و تسلیم به مبنای انتخاب نیست؟ ۱۶۱

گفتار پنجم: ولایت فقیه و قانون اساسی

◇ جایگاه قانون اساسی در نظام جمهوری اسلامی ایران کجاست؟ ۱۶۵

◇ موقعیت و جایگاه رهبری در قانون اساسی چگونه است؟ ۱۶۸

- ◊ آیا طبق قانون اساسی ولی فقیه با رأی عمومی انتخاب می‌شود یا خیر؟ ... ۱۷۱
- ◊ اختیارات فقیه حاکم را چه کسی تعیین می‌کند؛ خود او یا قانون اساسی؟ ... ۱۷۳
- ◊ آیا ولی فقیه، فوق چون و چراست؟ و آیا مردم می‌توانند از رهبر انتقاد کنند؟ ۱۷۵
- ◊ ولایت مطلقه فقیه به چه معناست؟ آیا با اختیارات او در چارچوب قانون اساسی منافات ندارد؟ ۱۷۹

گفتار ششم: ولایت فقیه و مرجعیت

- ◊ آیا مقصود از اعلم، بیعت ولایت فقیه، همان اعلم در مرجعیت است؟ ... ۱۸۵
- ◊ در مسائل اجتماعی آیا نظر به حکام اسلامی را باید عمل کرد یا نظر مرجع تقلید را؟ ۱۸۸
- ◊ آیا بر فقیهان واجب است مانند مردم از ولی فقیه بیعت کنند؟ و آیا فقها حق مخالفت و نقض حکم والی را دارند؟ ۱۹۱
- ◊ آیا جمع بین دو منصب مرجعیت و ولایت فقیه در شخص واحد لازم است؟ ۱۹۴
- ◊ آیا غیر فقیه می‌تواند حاکم اسلامی باشد و مسائل دینی و فقهی را از مراجع عصر بگیرد؟ ۱۹۶

گفتار هفتم: ولایت فقیه و دفاع بر وفق قانون

- ◊ آیا دفاع غیر قانونی از ولایت فقیه یا ولی فقیه درست است؟ راه دفاع صحیح چیست؟ ۲۰۱

- ◆ نوع برخورد با کسانی که در مقابل ولایت فقیه ایستادگی کنند چیست؟ ۲۰۳
- ◆ آیا مردم می‌توانند فقیه جامع‌الشرایط را از ولایت عزل کنند؟ ۲۰۷
- ◆ آیا رهبر می‌تواند به برخی از احکام دین بی‌توجه باشد و به سبب مصالحی آن‌ها را نادیده بگیرد؟ و اصولاً معنای مصلحت چیست؟ ۲۱۰
- ◆ با شک در توانایی کامل یک فقیه، آیا حکم عقل به حفظ نظام اسلامی ایجاب نمی‌کند که ولایت چنین فقیهی نخست از حیث موارد یا از حیث زمان مقید باشد و پس از اثبات توانایی کامل، ولایت مطلقه داشته باشد؟ ۲۱۳
- ◆ چرا دشمنان، نظریه جدایی دین از سیاست را ترویج می‌کنند؟ ۲۱۵

کتاب‌نامه ۲۲۱

پیش‌گفتار

تئوکراسی (Theocracy) به معنی حکومت و حاکمیتی که بر مبنای جهان‌بینی توحیدی استوار است. این حکومت خدا بر مردم، نه مردم بر مردم. در این نوع حکومت، شارع مقدس اسلام قوانین را وضع و رهبری عادل، متقی، خبیر، آگاه به حال، مدیر و مدبر را خصوصاً یا عموماً تعیین کرده است تا آن را اجرا کند. نظام اجتماعی و سیاسی هنگامی ویژگی اسلامی خواهد داشت که، اردو بعد قانون‌گذاری و اجرا مبتنی بر اصول و ارزش‌های اسلامی باشد و این خصیصه وقتی باقی می‌ماند که مردم جامعه پای‌بند ارزش‌های اسلام باشند. اگر عقاید و افکار اسلامی به تدریج در جامعه فراموش شود و یا در محتوای آن انحرافی پدید آید، رفته رفته پایه‌های نظام اسلامی

۱. اصل یونانی کلمه THE OK RATIA است که از دو ریشه تئوس (THEOS) به معنای خدا و کراتی (K RATCIN) به معنای حکومت گرفته شده است (شهید محمد حسین بهشتی، حکومت در اسلام، ص ۲۱).

سست می‌شود و هیچ ضمانتی برای بقای آن در دراز مدت وجود نخواهد داشت.

البته ممکن است اسم اسلام مدت‌ها باقی بماند ولی محتوا و حقیقت آن فراموش خواهد شد؛ تجربه‌ای که جامعه اسلامی در صدر اسلام شاهد آن بوده است. بعد از رحلت پیامبر اسلام ﷺ طولی نکشید که نظام اسلامی تبدیل به حکومت طاغوتی و سلطنتی اموی و عباسی شد.

انقلاب اسلامی ایران بعد از گذشت چهارده قرن، با سرمشق قرار دادن انقلاب الهی پیامبر کریم ﷺ به بهای خون‌های پاک هزاران انسان شریف و فداکار پدید آمد و نظام اجتماعی و سیاسی را مبتنی بر اصول اسلامی پی‌ریزی کرد. ولی باید بدانیم هم‌چنان که اولین نظام اسلامی و انقلاب پیامبر اکرم ﷺ مصون از آفات نبود و طولی نکشید که عملاً انحرافات در جامعه پدید آمد، این انقلاب هم مصونیت قطعی نخواهد داشت، مگر این‌که مردم مسلمان برای حفظ این نظام، جدّیت کافی به خرج دهند و با علاقه‌مندی به عقاید و ارزش‌های اسلامی در مقابل همه عوامل انحراف مقاومت کنند و با جان و مال در حفظ و نگهداری آن بکوشند.

ممکن است سؤال شود: انحراف از کجا می‌تواند آغاز شود؟ در پاسخ می‌گوییم: انحراف در زمینه شناخت‌های مردم پدید می‌آید، چنانچه مردم از شناخت صحیح مبانی و اصول اسلامی غفلت کنند، دست‌های شیطنت‌آمیز مشغول به کار شده و افکار نادرستی را به جای معارف اسلامی ترویج می‌کنند. در چنین حالتی، کسانی که به این انقلاب علاقه

باشند. راه جلوگیری از این آفات هم، این نیست که از طرح افکار و عقاید دیگران به طور کلی ممانعت شود، زیرا هیچ‌گاه نمی‌توان به دور ذهن‌ها حصار کشید تا افکار انحرافی به درون ذهن مردم راه پیدا نکند لذا شبهاتی القا شده و مطالب انحرافی طرح می‌گردد، بلکه تنها راه درست و اصولی مبارزه با آفات فکری و عقیدتی این است که، مردم از نظر مبانی فکری و شناخت اسلامی آن‌چنان تقویت شوند تا افکار انحرافی در آن‌ها اثر نگذارد و از جنبه آگاهی دینی و عقیدتی آن‌چنان قوی باشند که تحت تأثیر شبهات واقع نشوند. حتی بتوانند شبهه‌ها را پاسخ گویند. در همین راستا مهم‌ترین مسئله‌ای که باید در سطح وسیع مطرح و حل شود، ولایت فقیه است که مبنای فکری و نظری نظام جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ظرافت و نوپایی این موضوع و تازگی ذهنی اندیشوران از سویی و هجوم فکری و فرهنگی بیگانگان برای ایجاد تردید و تزلزل در آن از سوی دیگر، سبب طرح پرسش‌ها و شبهه‌هایی در این زمینه گردیده است و نگارنده به علت گستردگی شبهات با دسته‌بندی پرسش‌ها، آنها را در فصل‌های جداگانه ارائه می‌کند. البته سعی بر آن بوده تا هم به لحاظ سبک نگارش و هم میزان کاوش در مباحث، حتی‌الامکان از بررسی تحلیلی اجتناب شود. زیرا مخاطب اصلی این نوشتار جوانان هستند تا از شبهه‌های کانون‌های شبهه متأثر نشده و بدانند که ولایت فقیه نه به معنای قیومت مردم محجور و نه به معنای حاکمیت استبدادی و بی‌قید و شرط، بلکه سپردن زمام جامعه اسلامی به دست فقیه جامع‌الشرایط در چارچوب دین است.

خوانندگان عزیز برای مطالعه گسترده‌تر و دریافتن پاسخ‌های کامل‌تر می‌توانند به کتاب‌های مفصل مراجعه کنند. یادآوری نکته‌های اصلاحی صاحب‌نظران، موجب سپاس نویسنده و گامی در مسیر تعالی اندیشه دینی خواهد بود.

سید حکیم لطیفی

بهمن ۱۳۹۰ ش / ربیع‌الاول ۱۳۳۳ ق

www.ketab.ir